

Protokół z kontroli doraźnej przeprowadzonej
w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Trąbkach Wielkich

Nazwa jednostki kontrolowanej: Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej;

Adres: ul. Sportowa 4, 83-034 Trąbki Wielkie

Skład zespołu kontrolującego:

Kierujący Zespołem: [.....]*- starszy inspektor wojewódzki w Wydziale Polityki Społecznej Pomorskiego Urzędu Wojewódzkiego w Gdańsku, upoważnienie Nr 239/2024 z dnia 19 września 2024 r.;

Członek Zespołu: [.....]*- inspektor wojewódzki w Wydziale Polityki Społecznej Pomorskiego Urzędu Wojewódzkiego w Gdańsku, upoważnienie Nr 240/2024 z dnia 19 września 2024 r.

Data rozpoczęcia i zakończenia czynności kontrolnych:

Termin rozpoczęcia: 23.09.2024 r.;

Termin zakończenia: 26.09.2024 r.;

Działając na podstawie art. 22 pkt 8 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2024 r., poz. 1283) oraz rozporządzenia Ministra Rodziny i Polityki Społecznej z dnia 9 grudnia 2020 r. w sprawie nadzoru i kontroli w pomocy społecznej (Dz. U. z 2020 r. poz. 2285 z późn. zm.) Zespół Kontrolny przeprowadził w dniach 23 i 23 września 2024 r. kontrolę doraźną w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Trąbkach Wielkich, której celem była ocena realizacji zaleceń pokontrolnych wydanych dnia 10 października 2023 r.
PS IX.431.2.5.2023.KD

Przed przystąpieniem do kontroli zespół kontrolny złożył pisemne oświadczenia o braku okoliczności uzasadniających wyłączenie od udziału w niniejszej kontroli.

(akta kontroli str. 1-4)

Do oceny powyższych zagadnień przyjęto:

- informacje uzyskane od Kierownika Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Trąbkach Wielkich;
- dokumenty udostępnione kontrolującym w toku czynności dokonanych w siedzibie jednostki.

Czynności kontrolnych dokonano w obecności:

[.....]*- Kierownika Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Trąbkach Wielkich.

W wyniku przeprowadzonej w dniach 15-17 marca 2023 r (PS-IX.431.2.5.2023) kontroli kompleksowej w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Trąbkach Wielkich stwierdzono następujące nieprawidłowości:

1. Pani [.....]*zatrudniona na stanowisku z-cy kierownika w chwili zatrudnienia nie spełniała wymogów zawartych w art. 122 ust. 1 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2023 r., poz. 901.) tj. nie posiadała co najmniej 3-letniego stażu pracy w pomocy społecznej oraz specjalizacji z organizacji pomocy społecznej.
2. Brak monitoringu Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych.
3. We wszystkich badanych decyzjach przyznających świadczenie w postaci zasiłku stałego brakowało powołania przepisów prawa art. 66 ust. 1 pkt 26 ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (Dz. U. z 2021 r. poz. 1285 z późn. zm.). Z chwilą ostatecznego przyznania osobie pomocy w formie zasiłku stałego, beneficjent tego świadczenia staje się automatycznie podmiotem, na rzecz którego ośrodek pomocy społecznej ma obowiązek opłacać składkę na ubezpieczenie zdrowotne, jeżeli nie podlega on obowiązkowi ubezpieczenia zdrowotnego z innego tytułu.
4. W postępowaniach przyznających prawo do zasiłku stałego kończących się decyzją: nr 8122/89/22 z dnia 23.03.2022 r., nr 8122/88/22 z dnia 01.03.2022 r., nr 8122/91/22 z dnia 04.04.2022 r., nr 8122/102/22 z dnia 26.09.2022 r., nr 8122/109/22 z dnia 07.12.2022 r., nr 8122/110/22 z dnia 07.12.2022 r. Ośrodek działał na szkodę osób uprawnionych do otrzymania pomocy społecznej, pomniejszając wysokość zasiłków stałych, naruszając przepisy art. 106 ust. 3 ustawy o pomocy społecznej.
5. W jednym przypadku, przyznano zasiłek okresowy z powodu bezrobocia (Decyzja nr 8123/18/22 z dnia 21.12.2022 r.). W aktach sprawy ujawniono wydruk z systemu SEPI wskazujący, że strona status osoby bezrobotnej utraciła 21.09.2022 r., w związku z czym powód, dla którego przyznano tę formę pomocy jest niezasadny.
6. W postępowaniach przyznających prawo do zasiłku okresowego kończących się decyzją: nr 8123/02/22 z dnia 02 lutego 2022 r.; nr 8123/03/22 z dnia 3 lutego 2022 r.; nr 8123/04/22 z dnia 22 lutego 2022 r.; nr 8123/07/22 z dnia 20 czerwca 2022 r.) świadczenia przyznano i wypłacono niezgodnie z zapisem art. 106 ust. 3 ustawy o pomocy społecznej.
7. W postępowaniach przyznających prawo do zasiłku celowego kończących się decyzją: nr 8121/05/22 z dnia 3 lutego 2022 r.; nr 8121/27/22 z dnia 21 marca 2022 r.; nr 8123/07/22 z dnia 20 czerwca 2022 r.) świadczenia przyznano i wypłacono niezgodnie z zapisem art. 106 ust. 3 ustawy o pomocy społecznej.
8. W jednym przypadku (decyzja nr 8121/67/22 z dnia 07.07.2022 r.) w pkt 1 rozstrzygnięcia przyznano pomoc w formie zasiłku celowego z przeznaczeniem na pokrycie części lub całości kosztów leków i leczenia od 01.07.2022 do dnia 30.09.2022 r. w kwocie 150 zł miesięcznie, w pkt 2 rozstrzygnięcia przyznano pomoc w formie

zasiłku celowego z przeznaczeniem na opłaty mieszkaniowe od 01.07.2022 do dnia 30.09.2022 r. w kwocie 150,00 zł miesięcznie. Zasiłek celowy jest świadczeniem fakultatywnym ma charakter pomocy doraźnej – jednorazowej, ukierunkowanej na konkretny cel bytowy.

9. W postępowaniach przyznających prawo do zasiłku celowego specjalnego kończących się decyzją: nr 8121/47/22 z dnia 12 kwietnia 2022 r.; nr 8121/109/22 z dnia 20 października 2022 r., decyzje zostały wydane z naruszeniem art. 35 i 36 § 1 Kodeksu postępowania administracyjnego.
10. W postępowaniu zakończonym decyzją Nr 8121/S/29/22 z dnia 30.09.2022 r., ustalono odpłatność za pobyt w schronisku w wysokości 30% dochodu. Ze zgromadzonej dokumentacji wynika, że klient ubiegający się o pomoc nie uzyskiwał dochodów. Art. 48a ust. 2 ustawy nakłada na pracownika socjalnego obowiązek spisania kontraktu socjalnego z osobą ubiegającą się o tymczasowe schronienie w schronisku dla osób bezdomnych, w aktach nie było kontraktu, świadczenie zostało przyznane niezasadnie, z uwagi na błędnie przeprowadzoną diagnozę sytuacji osoby i plan pomocy.
11. W postępowaniu zakończonym decyzją nr 8121/S/32/22 z dnia 30.09.2022, klientowi udzielono pomocy w formie tymczasowego schronienia na czas od 01.07.2022 r. do 31.12.2022 r. Z dokumentacji zgromadzonej w aktach wynika, że dochodem klienta jest zasiłek stały w kwocie 719,00 zł. Zgodnie z ustawą, odpłatność za schronienie bez usług opiekuńczych powinna wynosić nie więcej niż 30% dochodu tj. 215,70 zł. W schronisku z usługami opiekuńczymi nie więcej niż 50% dochodu tj. 359,50 zł.

Decyzją administracyjną ustalono „*odpłatność za pobyt w placówce w wysokości 30% kosztu za pobyt.*” W miesiącu lipcu 651,00 zł, w miesiącu sierpniu 651,00 zł, w miesiącu wrześniu 630,00 zł, w miesiącu październiku 651,00 zł, w miesiącu listopadzie 630,00 zł, w miesiącu grudniu 651,00 zł. W decyzji nie określono czy pomocy udzielono w schronisku z usługami opiekuńczymi czy zwykłym. Naliczona odpłatność jest niezgodna z ustawą o pomocy społecznej oraz z Uchwałą Nr XXXIX/334/2022 Rady Gminy Trąbki Wielkie z dnia 22 marca 2022 r. w sprawie ustalenia szczegółowych zasad ponoszenia odpłatności za pobyt w schroniskach dla bezdomnych. W aktach brakowało kontraktu socjalnego oraz oceny realizacji działań ustalonych w kontrakcie socjalnym. Decyzja została wydana z naruszeniem art. 35 § 2 Kodeksu postępowania administracyjnego. Wniosek o pomoc z wywiadem środowiskowym przeprowadzonym przez pracownika socjalnego schroniska oraz oświadczeniem majątkowym wpłynął do Ośrodka 29.06.2022 r. Ośrodek dysponował kompletem dokumentacji, zatem decyzja powinna być wydana niezwłocznie, na decyzji widnieje data 30.09.2022 r., na zwrotnym potwierdzeniu odbioru widnieje data 20.10.2022 oraz nieczytelny podpis.

(akta kontroli str. 5-8)

Mając na uwadze stwierdzone nieprawidłowości podjęto działania zmierzające do ich wyeliminowania. W wyniku tych działań ustało zatrudnienie Pani [.....]* na stanowisku z-cy Kierownika. Obecnie stanowisko to pozostaje nieobsadzone.

W odniesieniu do braku monitoringu Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych, Kierownik Ośrodka przedstawiła dokument potwierdzający jego wykonanie. Rzeczony dokument stanowi załącznik do protokołu.

(akta kontroli str. 9-23)

Analizie zostały poddane ponadto akta osobowe pracowników socjalnych, pod względem zgodności z wymogami kwalifikacyjnymi i podnoszeniem kwalifikacji. Ustalono, że wszyscy pracownicy socjalni posiadają kwalifikacje wymagane na zajmowanym stanowisku oraz uprawnienia do pobierania dodatku do wynagrodzenia za pracę socjalną w środowisku – stosownie do zapisu art. 121 ust. 3a ustawy o pomocy społecznej. Nie wszyscy pracownicy socjalni brali udział w szkoleniach tematycznych z zakresu pomocy społecznej, które koncentrowałyby się stricte na wykonywanej przez nich pracy w terenie. Obowiązek podnoszenia kwalifikacji zawodowych poprzez udział w szkoleniach i samokształcenie, wynika z art. 119 ust. 2 pkt 6 ustawy o pomocy społecznej.

Powyższa kwestia omówiona została szczegółowo na miejscu z Kierownikiem Ośrodka.

Pani Kierownik przedłożyła wykaz planowanych szkoleń na 2024 r.

(akta kontroli str. 24-25)

W odniesieniu do pozostałych nieprawidłowości Zespół kontrolny dokonał czynności kontrolnych w celu ich zweryfikowania. Dokumentację badano na podstawie losowo wybranych teczek klientów korzystających z wybranych form świadczeń (dokonano doboru próby w oparciu o metodę bazującą na osądzie kontrolera i jego doświadczeniu zawodowym). Pomoc w formie zasiłku stałego, okresowego, celowego i posiłku z programu wieloletniego „Posiłek w szkole i w domu”, zasiłku celowego i specjalnego zasiłku celowego, schronienia przyznano celowo. W stosunku do zasadności przyznanych świadczeń nie wniesiono zastrzeżeń.

(akta kontroli str. 26-73)

Uwagi i wnioski z przeprowadzonej kontroli:

Badając w toku kontroli wykonanie zaleceń pokontrolnych sformułowanych przez Wojewodę Pomorskiego dnia 10 października 2023 r. (PS IX.431.2.5.2023.KD) Zespół kontrolny ustalił, iż zostały zrealizowane w całości.

Działalność Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Trąbkach Wielkich oceniono pozytywnie.

Na tym protokół zakończono, sporządzając go w dwóch jednobrzmiących egzemplarzach, po jednym dla każdej ze stron.

Dokonano wpisu w książce kontroli 10/2024.

Zgodnie z § 17 rozporządzenia Ministra Rodziny i Polityki Społecznej z dnia 9 grudnia 2020 r. w sprawie nadzoru i kontroli w pomocy społecznej:

1. Kierownik jednostki podlegającej kontroli może odmówić podpisania protokołu kontroli, składając w terminie 7 dni od dnia jego otrzymania, wyjaśnienie przyczyn tej odmowy.
2. Odmowa podpisania protokołu kontroli przez kierownika jednostki podlegającej kontroli nie stanowi przeszkody do podpisania protokołu przez zespół inspektorów i sporządzenia zaleceń pokontrolnych.
3. Kierownikowi jednostki podlegającej kontroli przysługuje prawo zgłoszenia, przed podpisaniem protokołu kontroli, umotywowanych zastrzeżeń dotyczących ustaleń zawartych w protokole.
4. Zastrzeżenia zgłasza się na piśmie do dyrektora właściwego do spraw pomocy społecznej wydziału urzędu wojewódzkiego w terminie 7 dni od dnia otrzymania protokołu kontroli.
5. W przypadku zgłoszenia zastrzeżeń do protokołu kontroli, termin odmowy podpisania protokołu wraz z podaniem jej przyczyn biegnie od dnia doręczenia kierownikowi jednostki podlegającej kontroli stanowiska dyrektora właściwego do spraw pomocy społecznej wydziału urzędu wojewódzkiego wobec zastrzeżeń.
6. Pisemne zastrzeżenia do ustaleń zawartych w protokole kontroli są poddawane analizie przez kontrolujący daną jednostkę podlegającą kontroli zespół inspektorów.
7. Zespół inspektorów przeprowadza dodatkowe czynności kontrolne, jeżeli z analizy zastrzeżeń wynika potrzeba ich podjęcia.
8. Jeżeli zespół inspektorów stwierdzi zasadność zastrzeżeń, dokonuje zmian w protokole kontroli w ten sposób, że dołącza do niego stosowny tekst w brzmieniu:
„Ustalenia na str. .... skreśla się.”; „Protokół kontroli na str. .... uzupełnia się przez dopisanie .....”; „Treść ustaleń na str. .... otrzymuje brzmienie: .....”.
9. Zespół inspektorów zajmuje stanowisko wobec wniesionych w terminie zastrzeżeń na piśmie i przekazuje je do akceptacji dyrektora właściwego do spraw pomocy społecznej wydziału urzędu wojewódzkiego.
10. Stanowisko w sprawie zgłoszonych zastrzeżeń przekazuje się kierownikowi jednostki podlegającej kontroli.
11. Zespół inspektorów ma prawo sprostowania w protokole, w każdym czasie, z urzędu lub na wniosek kierownika jednostki podlegającej kontroli, błędów pisarskich oraz innych oczywistych pomyłek.

Zgodnie z treścią art. 128 ust. 1 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej:

Art. 128. 1. Wojewoda w wyniku przeprowadzonych przez zespół inspektorów czynności, o których mowa w art. 126, może wydać jednostce organizacyjnej pomocy społecznej albo kontrolowanej jednostce zalecenia pokontrolne.

Kierownik jednostki kontrolowanej:

[.....]*

Kontrolujący

[.....]*

/- kwalifikowany podpis elektroniczny-/

Kontrolujący

[.....]*

/- kwalifikowany podpis elektroniczny-/

*Wyłączenie jawności informacji publicznej na podstawie art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz.U. z 2022 r. poz. 902) w związku z art. 1 ust. 1 ustawy z dnia 10 maja 2018 r. o ochronie danych osobowych (Dz. U. z 2019 r. poz. 1781.) przez Katarzynę Dańczyszyn